

Checklista – Skydd vid första mottagande

Denna checklista gällande skydd är ett stöd för frivilliga och kretsar vid det initiala mottagandet av människor på flykt från Ukraina för att skapa tillit och förtroende. Den täcker inte allt utan innehåller ett antal punkter att tänka på.

Interna skyddssystem

Frivilliga i verksamheten följer Svenska Röda Korsets riktlinjer, policys och styrdokument som finns på Rednet. Detta gäller särskilt:

- Rödakors- och rödahalvmånerörelsens grundprinciper
- Svenska Röda Korsets Uppförandekod
- Svenska Röda Korsets Frivilligpolicy
- Svenska Röda Korsets Skyddspolicy
- Rutiner för verksamhet där barn deltar

Som ytterligare ett verktyg i ert skyddsarbete, se även hänvisningslistorna till målgruppen på Rednet: <https://kunskapsbanken.rodakorset.se/hc/sv/articles/4701442287133-Nationell-h%C3%A4nvisningslista-med-kontaktuppgifter>

Att tänka på gällande:

Målgruppen

- Personer som har flytt från Ukraina är en heterogen grupp, men med olika individuella behov.
- Bland flyktingarna, varav majoriteten i dagsläget är ukrainska kvinnor och barn, finns personer från andra länder som varit på flykt i Ukraina.
- Bland de som anländer finns personer som, på grund av att de varit på flykt, separerats från sina anhöriga och därmed förlorat sitt vanliga skyddsnet. Många kan befinna sig i särskild utsatthet, så som till exempel barn, ensamkommande barn, kvinnor, äldre, personer med funktionsnedsättning och HBTQ-personer.

■ Barn kan ofta hamna i särskilt sårbara situationer:

- Att uppmärksamma barn och risker kring sexuellt utnyttjande och exploatering är särskilt viktigt.
- Ensamkommande barn är särskilt utsatta och är i behov av särskilt stöd och skydd. I Sverige är socialtjänsten yttersta ansvarig för minderåriga och ska alltid kontaktas.

■ Ta stöd av Handboken för säkra hänvisningar. Hänvisa till andra aktörer om särskild utsatthet/behov uppmärksammas, som inte faller inom ramen för Röda Korsets uppdrag. Detta gäller exempelvis misstänkt risk för trafficking.

Värdigt bemötande

- Presentera dig, var tydlig med vilken roll du har och vilken organisation du representerar.
- Tänk på att det är frivilligt att ta emot stöd från Röda Korset.
- Var medveten om att människor kan uppleva att de är i beroendeställning till dig.
- Var tydlig med vad Röda Korset kan och inte kan göra. Detta för att inte skapa orimliga förväntningar.
- Lova aldrig något som du inte kan hålla. Det kan orsaka ytterligare skada.

Tillgänglighet

- Säkerställ att Röda Korsets stöd finns tillgängligt för alla på ett icke-diskriminerande sätt.
- Säkerställ att relevant information finns tillgänglig för alla på ukrainska, ryska och engelska.
- Anpassa hänvisningslistor utifrån det lokala sammanhanget.

Säkerhet

- Hantera information som rör en enskild person med diskretion och gott omdöme.
- Frivillig är aldrig ensam med ett barn utan det måste alltid vara minst två frivilliga på plats.